

Edukacija ilgo termino laisvojo sprendimo bendrosios fizikos užduočių konkursuose

Education by Long-Term Free-Solution General Physics Tasks Competitions

Petras Jonušas¹, Stasys Tamošiūnas^{1,2}

¹VšĮ papildomo ugdymo mokykla „Fizikos olimpas“ (kodas 191743413), Saulėtekio al. 9-200, LT-10222 Vilnius

²Vilniaus universitetas, Fizikos fakultetas, Saulėtekio al. 9, LT-10222 Vilnius

olimpas@ff.vu.lt

42-osios Lietuvos nacionalinės fizikos konferencijos rengimo metais sukanka 10 metų nuo „Fizikos turnyro“ edukacinio konkurso rengimo pradžios; turnyro rengėjas viešoji įstaiga papildomo ugdymo mokykla „Fizikos olimpas“ (kodas 191743413), įsteigta 1994 m. papildomai ugdyti itin gabius vidurinių mokyklų ir gimnazijų mokinius. Per 10 m. „Fizikos turnyre“ buvo pateikta spręsti iš viso 147 užduotys: pirmaisiais metais 12, visais kitais metais po 15 užduočių kasmet.

Edukacinio konkurso tikslai ir rengimo sąlygos

1. Atvirasis neakivaizdinis bendrosios fizikos užduočių ilgo termino laisvojo sprendimo edukacinis konkursas Fizikos turnyras yra unikalus autorinis projektas, kurio rengimo tikslas yra sudaryti sąlygas kūrybiškumui ir intelektui ugdyti bei realizuoti, objektyviai įvertinti ir palyginti tarpusavyje bet kurių konkurso dalyvių fizikos dalyko ir kitų dalykų, reikalingų Fizikos turnyro užduotims spręsti, žinias ir gebėjimus, suteikti galimybę visiems niekaip neapribotai tarpusavyje lygiomis sąlygomis pasivaržyti. Fizikos turnyras yra kasmetinis konkursas, rengiamas nuo 2007 metų.

2. Fizikos turnyre gali dalyvauti visi norintieji, nėra jokių apribojimų nei pagal amžių, nei pagal kilmę, nei pagal išsilavinimą. Fizikos turnyre negali dalyvauti tik jo užduočių rengėjai ir užduočių sprendimų vertintojai.

3. Metinį Fizikos turnyrą sudaro 15 skirtingų užduočių (13 teorinių, 2 eksperimentinės), viešai skelbiamų „Fizikos olimpo“ mokyklos interneto svetainėje www.olimpas.lt. Naujos užduotys skelbiamos kas 3 kalendorines savaites.

4. Pirmasis užduoties sprendimo atsiuntimas automatiškai reiškia jo siuntėjo registravimąsi dalyvauti fizikos turnyre. Pradėti dalyvauti fizikos turnyre galima bet kuriuo metu, pradėdant spręsti užduotis, kurių sprendimų atsiuntimo terminai dar nesibaigę.

5. Fizikos turnyro užduočių sprendimus dalyviai gali pasirašyti savo tikruoju vardu ir pavarde arba slapyvardžiu (pseudonimu).

6. Vienos Fizikos turnyro užduoties sprendimo terminas yra 4 kalendorinė savaitės (28 dienos) nuo užduoties paskelbimo dienos. Užduočių sprendimas yra jokiomis sąlygomis neapribotas ir laisvas: sprendžiant užduotis dalyviams galima neribotai konsultuotis bei naudotis visomis priemonėmis ir informacijos šaltiniais.

7. Fizikos turnyro užduočių aiškinamieji sprendimai, pasibaigus dalyvių sprendimų siuntimo terminui, paskelbiami viešai, o dalyvių užduočių sprendimų vertinimai skelbiami „Fizikos olimpo“ mokyklos interneto svetainėje, nenurodant dalyvių tikrų vardų, pavardžių ar pseudonimų: kiekvienam dalyviui suteikiamas skaitmeninis kodas.

8. Fizikos turnyro nugalėtojai skelbiami bei apdovanojami birželio mėnesį „Fizikos olimpo“ mokyklos mokslo metų baigimo renginio metu. Apdovanojamas absoliutus turnyro nugalėtojas, taip pat įvairių atskirų dalyvių grupių nugalėtojai: visų „Fizikos olimpo“ mokyklos moksleivių bei atskirų mokyklos kursų nugalėtojai, „Fizikos olimpo“ absolventų grupės nugalėtojai, visų mokinių, fizikos studentų grupės nugalėtojai, fizikos mokytojų grupės nugalėtojai, fizikos dėstytojų ir mokslininkų grupės nugalėtojai, fizikos mėgėjų grupės nugalėtojai, pavėlavusių į Fizikos turnyro pradžią dalyvių grupės nugalėtojai, geriausiai eksperimentines užduotis atlikę dalyviai, kitų grupių nugalėtojai, taip pat kiti apdovanojimai.

9. Pagrindinis Fizikos turnyro prizas, įteikiamas dalyviui, tų metų fizikos turnyre geriausiai iš visų dalyvių atlikusiam skelbtas užduotis ir surinkusiam bendrą didžiausią sprendimų vertinimų balų sumą, yra asmeninis nešiojamasis kompiuteris. Nugalėtojui taip pat suteikiamas „Metų geriausio fizikos žinovo“ titulas.

Žemiau pateikiame „Fizikos turnyro“ 2007–2017 m. užduočių pasiskirstymo pagal fizikos sritis ir užduočių autorių lentelę.

Fizikos sritys ir užduočių autoriai	M	T	E	O	K	B	Iš viso
E. Anisimovas	3		3				6
A.R.Bandzaitis	42	13		2	5		62
A. Gruodis	3	1		1		1	6
P. Jonušas						1	1
E. Kuokštis	2	1	1		1	3	8
S.Tamošiūnas	22	13	23	1	2	3	64
Iš viso	72	28	27	4	8	8	147

Lentelėje vartojami tokie sutrumpinimai: M – mechanikos; T – termodinamikos; E – elektros; O – optikos; K – kompleksinės (kelių fizikos sričių); B – eksperimentinės (bandymų) užduotys.